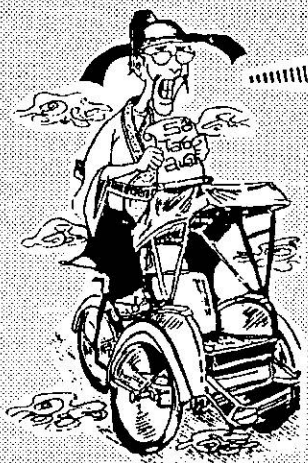

Thêm một nụ cười

Chuyện Câu Cá Phóng Sinh Và Ông Táo

Đào Trọng Cường
K.T.S.

thêm đậm nét chữ PHÚC cho đời sau.

Đứng trên thuyền máy, văng mỗi câu đi xa được lắng xuống tới mức vừa phải là có cá đớp rồi. Thích thú kéo lên, thì sức với cá, múc cá lên, móc lưới câu ra, ngắm nghía rồi lại từ từ thả xuống nước phóng sinh cho chú cá dài nửa thước. Và cứ như thế từ sáng đến chiều, khách câu phải mỏi tay, cả gia đình cá gấp lại nhau om xòm thích thú đã không bị vào chảo mỡ.

Gặp một luồng nước ác ôn nào mà cá phía này tới sông nước quê nhà, cá nhà hẳn là phải ghen tị với số phận của bạn nơi xa qua cuộc nói chuyện cùng một ngôn ngữ chung của loài cá. Tự so sánh mình chỉ được phóng sinh may ra có một lần vào dịp tặng ngựa cho Ông Táo lên châu Thượng Đế vào mỗi cuối năm, trong khi bạn mình được phóng sinh dài dài trong suốt mỗi mùa câu, không biết gia đình bị tan nát là gì, thì làm sao không than thân trách phận?

Phải chăng sự phóng sinh này đã mang hạnh phúc cho dân Gia Nã Đại để được Thượng đế nghe lời trình của Ông Táo hàng năm mà ban cho nền an ninh dài dài? Nghĩ cho kỹ, thì quả là đúng!

Nếu cho được rằng cá nào cũng có thể là ngựa của Ông Táo cả, thì thấy giống cá rất ảnh hưởng cho mỗi quốc gia. Ngựa đó ở Việt Nam là cá chép (carpe). Cũng có nơi ngoài Bắc gọi là cá gáy. Đó là loại cá thịt rất ngon, nhất là vào mùa nước lũ, tháng 8 ta

Nói cho đúng, đi câu thì khoái thật!

Đó là món nếm để giải trí, còn để kiếm sống trên đất Đại Cồ Việt chúng ta thì là quá khổ. Con bống con tép cũng mang về, làm sao số cá tăng trưởng kịp?

Xưa kia, nhà nho về già giải trí trên chiếc thuyền câu, quên chuyện đời, quên cả cái phao lẩn vào đám bèo ong cùng lá vàng, triết lý tam giáo phảng phất đâu đây, đó là nhờ ở cái phao mà hàng giờ không

nhấp nháp.

Gặp hồ sấn cá mà Cự luôn luôn phải giật cân, Cự cho là số vất vả, muốn tránh cái lợi, mà cái lợi nó vẫn theo hoài, tránh đi không dặng.

Tại đây, Gia Nã Đại, thú đi câu của ta đâu có phải như các cụ để thả hồn về với thiên nhiên, để suy nghĩ về nòi giống tiên rồng với hơn bốn ngàn năm văn hiến. Đó là cái thú hồ hấp không khí trong lành, tìm thêm nét vất vả cho cuộc đời đã vất vả rồi, và... tô

mỗi năm (lý ngư bát nguyệt). Sông Lý Giang tỉnh Quảng Tây bên Trung Hoa cũng có loại cá này, lấy tên sông (Lý) làm tên cá, là một món ăn đặc biệt trong bữa ăn trưa trên con tàu du lịch trên sông.

Không rõ từ xưa kia ta đã dạy Ông Tàu về khoa ẩm thực thế nào, mà loài cá này cũng đã trở nên được toàn dân chiều chuộng quá sức. Có lẽ vì thế mà có Ông Táo đã phải đi “ngựa ô” lên châu, Thượng Đế thương ông Táo mà phạt dân lành bị tai họa triền miên, và đến nay nạn cộng sản hai nơi vẫn chưa thoát ra được. Còn ở Gia Nã Đại, khi ngựa của ông Táo được phóng sinh đều thì có nghĩa là được ông Táo thương, mặc dầu chưa biết Ông Táo là ai cả! Ông tha thứ cho cái óc u tối của con người có văn minh vật chất mà thiếu cái hiểu biết về thế giới bên kia.

Khi nào người Gia biết được có Ông Táo trong mỗi nhà, thì Thượng Đế khai quang trí tuệ họ thêm ra, để có thể theo kịp được Nhật Bản trên vấn đề kỹ thuật điện tử.

Thật vậy, từ ngàn xưa, dân Nhật vẫn biết có Ông Táo trong mỗi nhà. Tội một nỗi là biết Ông mà không biết kính trọng ngựa của Ông, vì món cá đã đứng đầu trên thực đơn hàng ngày của họ. Thượng Đế đã ra lệnh cho đoàn cá voi tự tử tập đoàn trên bãi biển NISHI để cảnh cáo, nhưng nghe như cá này đã bị xả ra đóng hộp xuất cảng làm món ăn cho chó mèo. Vì vậy Ngài chỉ phạt sơ sơ ăn có hai trái bom hạng nhẹ năm 1945. Sau đó mấy năm, cố gắng tìm hỏi

Thượng Đế qua khói hương trầm, qua mấy màn cầu cơ của Thiên Hoàng, dân Nhật đã biết ăn năn, bớt xơi ngựa của Ông Táo, cho nên từ đó ăn nên làm ra rất khá.

Cá nó có cái “ngôn ngữ” của nó. Đó là sự im lặng, không nói ra bằng lời. Vì là một loài vật được Ngọc Hoàng che chở, cho nên được Ngài ban cho nhiều phép lạ: có thiên lý nhãn, có thiên lý thính, nó phát ra được tia laser, bơi đông nhưng nhúc một cách loạn xạ mà có va vào nhau bao giờ đâu, và lạ được cái nét rất quý là biết hòa hợp, không bao giờ xảy ra đổ kỵ lẫn nhau đến nỗi phải cần đến chiến tranh. Lấy đó làm gương, ta mới có câu: “lời là bạc, im lặng là vàng”... Mà người Hoa đã khuyên người ta cần phải rất thận trọng trong lời nói vì nếu lỡ ra có lời nào không nên nói, mà đã nói ra mất rồi, thì “ngựa của nước Tứ (ngựa chạy nhanh nhất của nước Tàu xưa kia) đuổi để lấy lại cũng không kịp” (nhất ngôn ký xuất, tứ mã nan truy).

Lại nói tới cái môi. Nghề bắt trùng đầu có để phục vụ người đi câu tại đây! Môi là bằng chất nhựa rất mềm có nhiều màu sắc, lưỡi câu để hở trong khi bện ta thì phải nắp kín trong cái môi, thế mà cá vẫn dớp xoành xoạch, coi mấy mũi nhọn ác liệt tủa ra gần đây như pha (1). Ta cho là cá Gia Nã Đại ngờ nghệch, đâu có khôn bằng cá Việt Nam!

Thì đúng quá rồi, còn gì nữa, thưa các Cụ! Thử hỏi đời cá ở đây có bao nhiêu năm kinh nghiệm đời kể từ khi bị con người làm cho cuộc sống

bị xao xuyến, nhiều lắm là một ngàn năm, trong khi đời cá ở Việt Nam có kinh nghiệm cả bốn chục ngàn năm là ít. Nếu Việt là sư tổ Hoa theo nhận xét về Việt Nho của một triết gia có danh, thì giống cá Việt cũng phải là sư tổ giống cá Hoa nữa...

Rượu vào thì lời ra, cái lý thêm hăng, câu chuyện của các bạn tếu tiến thêm tới vấn đề triết lý gay go, biết thế nào là đúng? E sợ chẳng phải đâu, cũng phải tai, tôi đành rút lui, mặc cho các bạn nhậu tiếp tục thi đua nói dóc, và ghi lại ít đoạn thì thấy cũng... lạ tai, giả chân lẫn lộn, mong quý hữu với câu chuyện “tạp-pí-lù” này, có thêm một chút nụ cười khi nhâm nhi chén trà sen đầu năm trong buổi sớm. ●

Ottawa 03-01-1992

(1) pha là nói theo nghĩa bóng chơi xì-phé, là “coi chẳng ra gì cả”. Trái với nghĩa đúng là “sợ” (không dám “đi tiền”)

